

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentaria et disputationes scholastica in Summam D.
Thomae Aquinatis**

Nazarius, Johannes P.

Coloniae, 1621

Articvlvs VI. Vtrum conueniens fuerit, quòd Filius Dei humanam naturam
assumeret ex stirpe Adæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82325](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82325)

go humana natura debuit à Filio Dei assumi in omnibus suppositis.

Sed contra est, quod Damasc. dicit in 3. lib. c. 11. quod Filius Dei non assumpsit humanam naturam, quæ in specie consideratur: neq. enim omnes hypostases eius assumpsit.

Respondeo dicendum, quod non fuit conueniens, quod humana natura in omnibus suis suppositis à Verbo assumeretur. Primo, quia tolleretur multitudo suppositorum humane nature, quæ est ei connaturalis. Cum enim in natura assumpta non sit considerare aliud suppositum præter personam assumptam (vt supra dictum est) si non esset humana natura, nisi assumpta, sequeretur, quod non esset, nisi vnum suppositum humane nature, quod est persona assumens. Secundo, quia hoc derogaret dignitati Filij Dei Incarnati, prout est primogenitus in multis fratribus secundum humanam naturam, sicut est primogenitus omnis creaturæ secundum diuinam: essent enim tunc omnes homines æqualis dignitatis. Tertio, quia conueniens est, quod sicut vnum suppositum diuinum est Incarnatum: ita vnam solam naturam humanam assumpserit, vt ex vtraque parte vnitas inueniatur.

Ad primum ergo dicendum, quod assumi conuenit secundum se humana natura: quia scilicet non conuenit ei ratione persone, sicut natura diuina conuenit assumere ratione persone. Non autem conuenit ei secundum se, sicut pertinet ad principia essentialia eius, vel sicut naturalis eius proprietates: per quem modum conueniret omnibus eius suppositis.

Ad secundum dicendum, quod dilectio Dei ad homines, manifestatur non solum in ipsa assumptione humane nature, sed præcipue per ea, quæ passus est in humana natura pro alijs hominibus: secundum illud Roman. 5. Commendat autem Deus suam charitatem in nobis: quia cum inimici essemus, Christus pro nobis mortuus est: quod locum non haberet, si in omnibus hominibus naturam humanam assumpsisset.

Ad tertium dicendum, quod ad breuitatem via, quam sapiens operator obseruat, pertinet, quod non faciat per multa, quod sufficienter potest fieri per vnum. Et ideo conuenientissimum fuit, quod per vnum hominem omnes alij saluarentur.

Sensus quasi.

TITVLVM explicat optimè Caietanus & declaratur etiam à D. Thom. in corpore per ea verba: si non esset humana natura, nisi assumpta.

Forma Textus.

CONCL. est: Non fuit conueniens, quod humana natura in omnibus suis suppositis à Verbo assumeretur. Probatur tripliciter. primo, quia tolleretur multitudo suppositorum humane nature, quæ est ei connaturalis; ergo. Probatur antecedens cum inclusa consequentia: Quia in natura assumpta non est considerare aliud suppositum præter personam assumptam; ergo si non esset humana natura nisi assumpta, siue assumeretur in omnibus, in diuiduis, sequeretur quod non esset, nisi vnum suppositum humane nature, quod est persona assumens. Secundo probatur concl. quia hoc derogaret dignitati Filij Incarnati; ergo. Probatur antecedens; quia tunc omnes homines essent æqualis dignitatis; ergo. Probatur hoc assumptum; quia tunc Filius Dei non esset primogenitus in multis fratribus secundum humanam naturam, sicut est primogenitus omnis creaturæ secundum diuinam. Tertio probatur concl. quia conueniens

est vt sicut vnum suppositum diuinum est incarnatum, ita vnam solam humanam naturam assumpserit; ergo. Antecedens probatur; quoniam ex vtraque parte debuit vnitas inueniri.

Expositio Textus.

MEDINA vltimam probationem in duas diuidit. Aluarez prædictis tribus probationibus quartam adiungit ex responsione ad quartum. Quibus addi posset, quinta ex autoritate Damasc. in argumento sed contra. Vide præterea, quæ circa veritatem concl. breuiter aduertit Med. & quæ circa partem illam conclus. in omnibus suis suppositis notat Vafq. sumit enim hic S. D. supposita pro naturis singularibus, vt patet ex illis verbis: si non esset humana natura, nisi assumpta: videtur autem S. D. eo modo locutus: quia nunc de facto singulares omnes nature sunt in suppositis; vel dicas, hic sumi supposita pro subiectis prædicationis. Vide etiam ea, quæ scribit Caiet. circa responsiones ad argumenta.

ARTICVLVS VI.

Vtrum conueniens fuerit, quod Filius Dei humanam naturam assumeret ex stirpe Adæ.

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod non fuerit conueniens vt Filius Dei naturam humanam assumeret ex stirpe Adæ. Dicit enim Apost. ad Heb. 7. Talis decebat, vt esset nobis Pontifex segregatus à peccatoribus. Sed magis esset à peccatoribus segregatus, si non assumpsisset naturam humanam ex stirpe Adæ peccatoris. Ergo videtur, quod non debuerit de stirpe Adæ naturam humanam assumere.

Præterea, in quolibet genere principium nobilius est eo, quod est à principio. Si igitur assumere voluit humanam naturam. Magis debuit eam assumere in ipso Adam.

Præterea, Gentiles fuerunt magis peccatores, quam Iudei: vt dicit gl. ad Gal. 2. super illud. Nos natura Iudei, & non ex Gentibus peccatores. Si ergo ex peccatoribus naturam humanam assumere voluit, debuit eam magis assumere ex gentibus, quam ex stirpe Abrahæ, qui fuit iustus.

Sed contra est, quod Luc. 3. generatio Domini reducitur vsque ad Adam.

Respondeo dicendum, quod sicut Aug. dicit in 13. de Trin. c. 18. 10. 3. poterat Deus hominem aliunde suscipere, non de genere istius Adæ, qui suo peccato obligauit genus humanum: sed melius iudicauit de ipso, quod victum fuerat genere assumere hominem Deus, per quem generis humani vinceret inimicum.

Et hoc propter tria. Primo quidem, quia hoc videtur ad iustitiam pertinere, vt ille satisfaciatur, qui peccauit. Et ideo de natura per peccatum corrupta debuit assumi id, per quod satisfactio erat implenda pro tota natura. Secundo, quia hoc etiam pertinet ad maiorem hominis dignitatem, dum ex illo genere victor diaboli nascitur, quod per diabolum fuerat victum. Tertio, quia per hoc etiam Dei potentia magis ostenditur, dum de natura corrupta, & infirma assumpsit id, quod in tantam virtutem, & dignitatem est promotum.

Ad primum ergo dicendum, quod Christus debuit esse à peccatoribus segregatus quantum ad culpam, quam venerat destruere: non quantum ad naturam, quam venerat saluare: secundum quam debuit per omnia fratribus assimilari, vt idem Apost. dicit ad Heb. 2. Et in hoc etiam mirabilior est eius innocentia, quod de massa peccato subiecta, natura assumpta tantam habuit puritatem.

Ad se-

Ad secundum dicendum, quod (sicut dictum est) oportuit eum, qui peccata venerat tollere, esse à peccatoribus segregatum, quantum ad culpam, cui Adam subiacebat, & quem Christus à suo delicto eduxit: ut dicitur Sep. 10. Oportebat autem eum, qui mundare omnes venerat, non esse mundandum, sicut, & in quolibet genere motus primum mouens est immobile secundum illum motum: sicut primum alterans est inalterabile. Et ideo non fuit conueniens, ut assumeret humanam naturam in ipso Adam.

Ad tertium dicendum, quod quia Christus maxime debebat esse à peccatoribus segregatus, quantum ad culpam quasi summam innocentia obtinens, conueniens fuit, ut à primo peccatore usque, ad Christum perueniretur, medijs quibusdam iustis, in quibus præsulgerent quedam insignia futurae sanctitatis. Et propter hoc etiam in populo, ex quo Christus erat nasciturus, instituit Deus quadam sanctitatis signa, quæ inciperunt in Abraham, qui primus promissionem accepit de Christo, & circumcissionem in signum fœderis consummandi: ut dicitur Gen. 17.

Sensus quaestio.

POSTREMA tituli verba, nimirum ex stirpe Adæ posita sunt ad differentiam aliorum modorum, quibus poterat Deus ex infinita sua potentia & sapientia naturam aliquam humanam producere, & eam sibi personaliter copulare: Tres verò præcipuos modos recenset in expositione tituli Cai.

Forma Textus.

CONCLUSVS. est: Conueniens fuit, quod Filius Dei humanam naturam assumeret ex stirpe Adæ. Probatur primò in argumento, sed contra auctoritate Scripturæ Luc. 3. Secundò auctoritate Augustini lib. 13. de Trinitate, cap. 18. ut patet in textu. Tertio, probatur tribus rationibus. Prima: quia hoc videtur ad iustitiam pertinere ut ille satisfaciatur qui peccauit; ergò de natura per peccatum corrupta debuit assumi id, per quod satisfactio erat implenda pro tota natura. Secunda ratio est: quia hoc pertinet ad maiorem hominis dignitatem; ergò. Antecedens probatur; quia sic victor diaboli ex illo genere nascitur, quod per diabolum fuerat victum. Tertia ratio est; quia per hoc Dei potentia magis ostenditur; ergò. Probatur antecedens; quia filius Dei assumendo naturam humanam ex stirpe Adæ assumpsit de natura corrupta & infirma id, quod in tantam virtutem & dignitatem est promotum.

Expositio Textus.

Vide pulchram & excellenti Theologo dignam speculationem Caiet. circa secundam rationem D. Tho. & ea quæ notat Porrecta circa respons. ad 3. & in appendice: Cætera perspicua sunt.

QVAESTIO QUINTA.

De modo vniõis ex parte partium humana naturæ in quatuor articulos diuisa.

Deinde considerandum est de assumptione partium humane naturæ.

Et circa hoc queruntur quatuor.

Primò, utrum Filius Dei debuerit assumere verum corpus.

Naz. in D. Tho. 3. partem

Secundò, utrum assumere debuerit corpus terrenum, scilicet carnem & sanguinem.

Tertio, utrum assumpsit animam.

Quarto, utrum assumere debuerit intellectum.

Ratio ordinis.

NOTIORIBVS secundum ordinem cognitionibus supernaturalis huius mysterij, quod ex assumpta carne dicitur Incarnatio procedens S. D. in hac quaestione de modo vniõis ex parte partium humane naturæ, inchoat à corpore proponens primò quaestum in vniuersali in 1. a. 2. magis in particulari in 2. a. Deinde in 3. art. quaestionem mouet de anima in communi. Postremò specialiter querit de anima rationali in ult. a. singulos articulos singulis opponens hereticorum delirij.

ARTICVLVS I.

Utum filius Dei debuerit assumere verum corpus.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod Filius Dei non assumpsit verum corpus. Dicitur enim Philip. 2. quod in similitudinem hominum factus est. Sed quod est secundum veritatem, non dicitur esse secundum similitudinem: ergo Filius Dei non assumpsit verum corpus.

Præterea, Assumptio corporis in nullo derogauit dignitati diuinitatis: dicit enim Leo Papa in sermone de Nat. quod nec inferiorem naturam consumpsit glorificatio, nec superiorem minuit assumptio. Sed hoc ad dignitatem Dei pertinet, quod sit omnino à corpore separatus. Ergo videtur, quod per assumptionem non fuerit Deus corpori vnitus.

Præterea, Signa debent respondere signatis. Sed apparitiones veteris Testam. quæ fuerunt signa apparitionis Christi non fuerunt secundum corporis veritatem, sed secundum imaginariam visionem: sicut pater Isaac vidit Dominum sedentem, &c. Ergo videtur, quod etiam apparitio filij Dei in mundo, non fuerit secundum corporis veritatem, sed solum secundum imaginationem.

Sed contra est, quod dicit Aug. in lib. 83. qu. Si phantasma fuit corpus Christi, fessellit Christus. Et si fessellit, veritas non est. Est autem veritas Christus. Ergo non fuit phantasma corpus eius. Et sic patet, quod verum corpus assumpsit.

Respondeo dicendum, quod sicut dicitur in libr. de Ecclesiasticis dogmatibus, natus est Dei Filius, non putatus, quasi imaginatum corpus habens, sed corpus verum.

Et huius ratio potest tripliciter assignari. Quarum prima est ex ratione humane naturæ: ad quam pertinet verum corpus habere. Supposito igitur ex præmissis, quod conueniens fuerit filium Dei assumere humanam naturam, consequens est, quod verum corpus assumpsit. Secunda ratio sumi potest ex his, quæ in mysterio Incarnationis sunt acta. Si enim non fuit verum corpus eius, sed phantasticum; ergo nec veram mortem sustinuit: nec aliquid eorum, quæ Euangelistæ de eo narrant, secundum veritatem gessit, sed solū secundum apparentiam quandam. Et sic etiam sequeretur, quod non fuerit vera salus hominis subsecuta: oportet enim effectum causæ proportionari. Tertia ratio potest sumi ex ipsa dignitate personæ assumptis: quæ, cum sit veritas, non decuit, ut in eius opere aliqua fictio esset. Vnde, & Dominus hunc errorem per seipsum excludere dignatus est, Luc. ult. cum discipuli conturbati, & conterriti, putabant se spiritum videre, & non verum corpus: & ideo se eius palpatum præbuit, dicens: Palpate, & videte: quia